

ŠULSKE NOWINY

Serbska wyša šula Ralbicy
UNESCO projektna šula
www.sorbische-schule-ralbitz.de

Różownik 2024
28. lětnik, 284. wudaće

Sadźbowy bul, dypk, dobyće – zahoritósć za wolejbul w Drježdźanach

Sobotu, dnja 02.12.2023 podachu so někotři šulerjo a šulerki 8. lětnika na wulět zwonka šule do sakskeje stolicy. Mějachmy wotpohlad, sej w 17 hodź. wolejbulowu hru 1. Zwjazkoweje ligi žonow mjez Drježdźanskim sportowym klubom a mustwom „Ladies in Black“ z Aachena wobhladać. Šulerjo a šulerki scěhowachu hrě ze zahoritósću a dźiwachu so nad wysokim niwowom hrajerkow. Arena bě z 2833 přihladowarjemi wupředata a z tym dobra nalada garantowana. Po tym, zo přěhrachu Drježdźanske hrajerki přenju sadźbu, prócowachu so njedostatk nachwatać. Woni dobychu tři sadźbow za sobu, tak zo steješe na kóncu 3:1 za nich. To bě njesměrnje zajimawa hra.

Zapłać Bóh šulerjam a šulerkam za bjezporočny wotběh, dobru disciplinu kaž tež zajim a wjeselo na sporće. Wutrobny dźak tež knjeni Kuringowej, knjeni Fričec-Grimmigowej a swójbje Rjedźic za podpěru při wulěće. Euforija, pozitiwna

rezonanca a disciplinowana nalada šulerjow a šulerkow pokaza, zo je hódne, tajke zarjadowanje zwonka šule w přichodnym šulskim lěće znowa realizować.

Sportej zdar přeje knjez Kliemank.

- tekst a wobrazaj: Mathias
Kliemank -

So wuspěšnje wobědźowali – olympiada serbskeje rěče

Srjedu, dnja 10. apryla podachu so 11 šulerjow a šulerkow 6. lětnika zhromadnje z knjeni Serbinec na olympiadu serbskeje rěče do Wodowych Hendrichec. Cyłkownje wobdźělichu so 93 dźěći ze šulow Hornjeje a Delnjeje Łužicy. Po tym, zo běchu sej tam z busom doješli, rozdźělichu so do wšelakich měšanych skupinow. Olympiada

steješe pod motom „woheń“, z kotrymž zaběrachu so šulerjo a šulerki na rozdźělnych stacijach intensiwnje. Mjez druhim předstaji so wohnjowy wobornik abo tež technika k zamiškrjenju wohenja. Šulerjo a šulerki eksperimentowachu samo a wutworichu tak mały wulkan. Wječor dachu dzeń ze serbskim filmom a stódnym popcornom wuklinčec. Na druhim dnju stejachu pisomne pruwowanja na planje, w kotrychž pisachu šulerjo a šulerki zajimawe powědančko k temje woheń. W mjeztych znatych skupinach dźěłaše so potom zaso dale na ertnym přednošku. Po zakónčenju dźěła podachu so wšitcy na reje a zabawu z přewodźowacymi studentami. Pjatk, na poslednim dnju, přihotowachu so šulerjo a šulerki napjeći na ertne pruwowanje, kotrež wšitcy woběrnje zmištrowachu. Pilni wobdźělnicy dóstachu naposledk za prócu a kreatiwitu wopisma a myta. Nasyceni wot stódnego wobjeda podachu so wšitcy na domojjězbu.

- tekst: Victoria Krječmanowa, wobraz: Julija Serbinec -

Projekt: alkohol

Njedawno wobněči 8. lětnik - zhromadnje z hosćomaj - cyle wažnu temu: alkohol a wosebje chcyćiwosć za nim. Wobaj běštaj alkoholej k woporej padnytoj a dołho chcyćiwaj. Je so, kaž pola kóždoho alkoholikarja, z małym lunkom a wjele wjeselom započalo, prjedy hač njebě to hižo wjeselo, ale so ze žadosću sta. Žadyn dzeń bjez alkohola njebě wjac móžny - wjacore bleše wina abo palenca wob dzeń běše jeju wšědny chléb. Kaž so zdaše, njebě žaneho wupuća.

Přičina za wotwisnosć alkohola móže cyle wšelakora być. Zwjetša pak je to žadosć za tutym wuswobodźacym začucom. Ale što, hdyž njemóžeš hižo kontrolować, hač piješ alkohol abo nic? Hdyž trjebaš alkohol, zo by kóždy dzeń přetrať? Hosćaj

powědaštaj nam, kak staj wotwisnosť wot alkohola přewinytoj a nětko wjesote, strowe žiwjenje dospotnje bjez alkohola wjedzetaj. Jedyn z naju hosći załoži sebjepomocnu skupinu, w kotrejž pomha ludžom ze samsnym problemom.

Nochcyštaj nam zakazać alkohol pić. Tola chcysztaj, zo kedžbujemy, zo njebychmy ženje do tajkeje wotwisnosće padnyli. Přetož tajke něšto wjedže spěšnišo do wuskosćow, hač sebi myslíš.

- tekst: Louisa Domanic -

Na slědach prjedownikow – swójbne stawizny přeslědžili

„Štóž
wě,
wotkal
přińdže,
wě,
dokal
póndže“
rjekny
raz
něhdyši

zwjazkowy prezident Theodor Heuss.

Ze stawiznow swójbny dóstanjemy dopóznaća za swójske žiwjenje a to, štož ma za přichod zwostać. Za 5. lětnik je předmjet „stawizny“ cyle nowy a hižo na spočatku nawuknu šulerjo a šulerki zhotowjenje stawizniskeje časoweje pruhi. Jako domjacy nadawk zhotowichu šulerjo a šulerki časowu pruhu wo swójskich swójbnych stawiznach. Někotři z nich su sej wosebitu prócu při tym dali:

Noel Mikławšk bě hižo cyle napjaty, hdyž wuwaleše swój štyri metry dołhi plakat. Jeho sobušulerjo ale tež ja běchu za krótki wokomik bjez słowow - wow, telko džěta! Smy wšitcy na předstajenje časoweje pruhi čakali. Hordže předstaji nam 10lětny swójbne stawizny wot pradžěda a prawowki hač do swojich bratrow a sotrow. Samo domjace zwěrjata namakachu na plakaće městno. Nimo ródneho datuma naspomni Noel tež wosebite swjedženje kaž přenje swjate woprawjenje, zastup do šule, kupowanje přenje awta a mnoho wjac.

Džakuju so pola šulerjow a šulerkow za wulku prócu a wulkotne wudžětki. Prezantowanje časowych pruhow we wučbje zwostanje mi zawěšće hišće dołho w pomjatku. Mam jeničce jednu próstwu: Schowajće sej plakaty na wosebitym městnje a wostajće tute za dlěši čas tam ležo. Nanajpóźišo při přechahu je zaso namakaće a zwjeseliće so potom, hdyž sej zajimawe wudžětki k stawiznam wašeje swójbny wobhladaće.

- tekst a wobraz: Mathias Kliemank -

Rěčne wubědzowanje w Drježdźanach

11.04.2024 podachu so Jakub Barč, Sarah Šnablec a ja z knjezom Rjedu na puć na 14. cuzorěčnu olympiadu wyšich šulow w jendželšćinje, rušćinje, francošćinje a španišćinje. Tuta přewjedže so w sakskim kultusowym ministerstwje w Drježdźanach. Nastupichmy ruske wubědzowanje, za kotrež mějachmy hižo spočatk lěta wosebity test wupjelnić. Dohromady wobdźěli so 55 šulerjow. Tola jenož my tři a dźewjeć dalších šulerjow z cyłteje Sakskeje docpěchmy finale ruskeje olympiady. W kóždej rěči wotpołožitej so dvě pruwowani - pisomnje a ertnje. Za pisomne pruwowanje dyrbjachmy sluchanski nadawk zmištrować, prjedy hač wupjelnichmy štyri dalších stronow. Ertnje pruwowaše so kóždy jednotliwje a měješe samostatnje na wšelake prašenja wotmołwić.

Mjeztym zo na wuhódnoćenje čakachmy, poskići so nam wjedženje přez kultusowe ministerstwo. Něhdže 15 hodź. bě potom tak daleko - wozjewjenje dobyćerjow.

Naša šula bě so z wuspěchom wobdźělita! Jakub wudoby sej přenje městno a ja sym druhe městno docpěta. Sarah wobdźěli so tohorunja z wuspěchom. Kultusowy ministrer Christian Piwarz přepoda nam wopismo a wjeselichmy so nad elektroniskimi nastrojemi a krajospécifiskimi knihami.

Za mnje bě to wulkotne nazhonjenje a hoberski wuspěch!

- tekst: Louisa Domanic, wobrazaj: Jan Rjeda -

INFORMACIJE – TERMINY – WŠELČIZNY

1. róžownika	dzeń džěta
9. róžownika	donjebjesspěće
10. róžownika	wariabelny swobodny dzeń
hač do 17. róžownika	kontejner za staru papjeru
17. róžownika	sportowy swjedžen
20. a 21. róžownika	swjatki
30. róžownika	Bože ćěto